

Realisatie: Media Office NV
info@mediaoffice.be
Druk: Roularita Printing
Opflag: 35 000 exemplaren

INLEIDING

ETERNIT NV
Kuiermansstraat 1 - B-1880 Kapelle-op-den-Bos
© 015 71 71 71 - Fax 015 71 71 79
Internet: <http://www.etermit.be>
e-mail: info@etermit.be

SOUDAL

SOUDAL NV
Everdongenlaan 18-20 - 2300 Turnhout
© 014 42 42 31 - Fax 014 42 65 14
Internet: <http://www.soudal.com>
e-mail: info@soudal.com

ISOVER

SAINT-GOBAIN ISOVER BENELUX NV
Pleinlaan, 5 - B-1050 Brussel
© 02 645 88 82 - Fax 02 645 88 58
Internet: <http://www.isover.be>
e-mail: info@isover.be

Wienerberger

Baksteen. Voor mensen gemaakt.
TERCA - DESIMPEL - POROTHERM
Kapel ter Bede 86 - 8500 Kortrijk
© 056 24 96 16 - Fax 056 22 87 11
Internet: <http://www.wienerberger.be>
e-mail: info@wienerberger.be

REYNAERS ALUMINIUM NV
Oude Liersebaan 266 - 2570 Duffel
© 015 30 88 66 - Fax 015 30 88 80
Internet: <http://www.reynaers.be>
e-mail: info@reynaers.com

VELUX®

VELUX BELGIUM
Bd. de l'Europe 121 - B-1301 Bierges (Wavre)
© 0032-10-42 09 09 - Fax 0032-10-41 68 02
Internet: <http://www.velux.be>
e-mail: velux-be@velux.com

SAINT-GOBAIN GLASS

SAINT-GOBAIN GLASS NV
Rue des Glaces Nationales 169 - B-5060 Sambreville
© 0800 99 800 (elke werkdag van 13 - 17 uur)
Internet: <http://www.saint-gobain-glass.com>
e-mail: glassinfo.be@saint-gobain-glass.com

DERBIGUM®

the best for your roof
IMPERBEL NV
Bergensesteenweg 32 - 1651 Lot
© 02 334 87 04 - Fax 02 378 14 69
Internet: <http://www.derbigum.be>
e-mail: info@imperbel.be

Gyproc

SAINT-GOBAIN GYPROC BELGIUM NV
Sint-Jansweg 9 Haven 1602 - 9130 Kallo
© 03 360 22 11 - Fax 03 360 23 80
Internet: <http://www.gyproc.be>
e-mail: info@gyproc.be

KORAMIC

Kleidakpannen. Om meer te beleven.
KORAMIC KLEIDAKPANNEN
Kapel ter Bede 86 - 8500 Kortrijk
© 056 24 95 04 - Fax 056 20 47 60
Internet: <http://www.koramic.com>
e-mail: documentation@koramic.com

Nieuwbouw fungeert als landschapskader

Landgoed Schovenhorst heeft nieuw bezoekerscentrum

Afgelopen zomer nam het Landgoed Schovenhorst een gloednieuw bezoekerscentrum in gebruik. Het centrum biedt de nodige functies voor de bezoekers van het arboretum en maakt tegelijkertijd een sterk architecturaal statement naar het groene kader waar het de toegangspoort naar vormt. Het gebruik van antracietkleurige leien draagt hier in sterke mate toe bij.

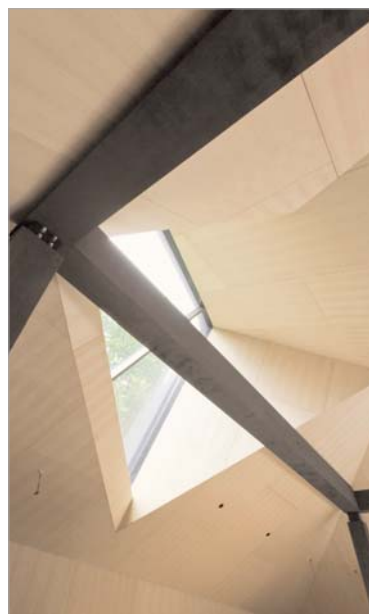

Het landgoed Schovenhorst in Nederlandse Putten (Gelderland) geniet in heel Nederland faam als arboretum en pinetum. Vooral deze laatste bomentuin omvat een unieke collectie uitheemse naaldboomsoorten. De beheerders van het landgoed werken al 150 jaar aan de ontwikkeling van de bossen en bomentuinen op het domein. De Stichting Schovenhorst vindt het belangrijk mensen enthousiast te maken voor haar landgoed. Om deze bezoekers

op een gepaste manier te ontvangen, werd het Amsterdamse Na-Ma Architecten gevraagd een bezoekerscentrum te ontwerpen dat harmonieert met de omgeving.

Schuifraam als bindmiddel

Het centrum – dat grotendeels met Europese middelen werd gefinancierd – omvat een landgoedwinkel, een informatiebalie, een theeschenkerij, een

ruimte voor groepsontvangst en sanitaire voorzieningen voor het hele landgoed. De groepsontvangst werd ondergebracht in een bestaande zwarte houten schuur, de andere functies kregen een plaats in een nieuwbouw op de vroegere parking. Bij het ervaren van het paviljoen stond voor architect Maarten van Tuyl het ervaren van de bomen en de omsloten tuin voorop. Dit komt op twee manieren naar voren in het ontwerp. Zo werd de nieuwbouw op de bestaande parkeerplaatsen ingeplant. Zo blijft de omsloten tuin intact en wordt het minst aantrekkelijke deel van het landgoed opgevaardeerd. Daarnaast wordt de bezoeker door deze inplanting gestimuleerd door de tuin te bewegen. Die beweging en ervaring van de omgeving wordt in het gebouw doorgezet door een groot houten schuifraam. Hiermee kan de hele hoek naast de tuin worden opengezet. Het schuifraam biedt een blik in de tuin naar de houten poort en de werkplaatsen.

Symbolisch dakraam

Verder inspireerde ook de bestaande bebouwing – twee zwarte houten schuren – de ontwerpers. Het materiaalgebruik en de vorm van de Werkstee en de schuur en de manier waarop ze door een muur aan elkaar gekoppeld zijn, vind je terug in het Na-Ma – ontwerp. Het paviljoen werd

uiteindelijk een leikleurig volume dat ook weer via een muur aan de bestaande gebouwen werd gekoppeld. Hierdoor wordt de omsluiting van de kwekerij voltooid.

Het nieuwbouwvolume kreeg ook een letterlijk hoogtepunt in een groot dakraam. Het is gericht op de kruin van een rode beuk en benadrukt zo op een symbolische manier de functie van het paviljoen in het geheel.

Vierhoekig steunframe

Constructief werd het bezoekerscentrum geïnspireerd op de vakconstructies die je bij de oude stolpboerderijen in Gelderland aantreft. In het midden staan vier massieve houten kolommen die zijn verbonden met liggers. Op dit vierhoekig steunframe rust het dak grotendeels. Dankzij deze constructiewijze konden hoekkolommen in het gebouw vermeden worden. Een absolute must om het grote schuifraam en het dakraam te kunnen realiseren.

Schilderijlijst

De kleur van het paviljoen was een laatste belangrijk gegeven. Om de groene elementen maximaal naar voren te laten komen, kozen de ontwerpers voor

donkere kleuren in de afwerking van het bezoekerscentrum. Heel concreet werden kleinformat vezelcement leien gebruikt. Door deze keuze kon met een beperkt budget toch een onbeperkte sculpturale vrijheid worden bereikt. Tegelijkertijd konden de overgangen tussen de verschillende geometrische vlakken naadloos worden gerealiseerd. De keuze voor een donkergrijze Eternitlei lag dus voor de hand.

De wanden fungeren hierdoor als het ware als schilderijlijsten die het achterliggende uitzicht inkaderen of als donkere achtergrond die de objecten in de voorgrond plaatst.

Auteur: Tim Vanhove
Foto's: © Marcel Van Coile

Technische fiche:

Investering: 400 000 euro
Bouwheer: Stichting Schovenhorst
Ontwerp:
Na-Ma architecten – Amsterdam
Aannemer: Bouwbedrijf van de Kolk
Nuttige vloeroppervlakte: 400 m²

Materialen:

Voor gevel en dak:
Eternit Alterna lei – donkergrijs.